
Univerzita má vlastní reformu. Od studentů chce zápisné

Univerzita má vlastní reformu. Od studentů chce zápisné

23:30, 14.5.2009, Aktualizováno

Praha - Pokud by museli studenti zaplatit každý rok školné, řadě z nich by to mohlo odstříhnout cestu ke vzdělání. Zápisné ale nikoho nezatíží. Navíc vysokým školám přinese potřebnou finanční injekci.

Tak vidí placení při studiu na vysokých školách rektor Karlovy univerzity Václav Hampl.

Karlova univerzita ve čtvrtek představila svou vlastní vizi, jak by v budoucnu mělo vypadat české vysoké školství. Původní materiál, který pod názvem "bílá kniha" sepsalo ministerstvo školství, se totiž vysoké škole nelíbí.

Přesto se návrh Karlovy univerzity od toho ministerského výrazněji neliší. Zavádí jen několik novinek.

Pět tisíc ročně nikoho nezatíží

Jednou z nich je právě zápisné.

"Nedoporučujeme zavádět školné. Místo školného jako nejméně problematickou variantu doporučujeme zvážit zavedení takzvaného zápisného," řekl Václav Hampl.

Částka by se podle něj mohla pohybovat kolem pěti tisíc korun za akademický rok. Tedy asi čtyři sta korun za měsíc.

"Nepředstavovala by tak žádnou sociální bariéru," domnívá se rektor.

Studenti by podle něj mohli zápisné škole zaplatit, přestože by neměli možnost předtím si na studium spořit s podporou státu, nebo si vzít výhodnou studentskou půjčku. Karlově univerzitě by přitom podle odhadů přibylo v rozpočtu zhruba o sedm procent víc peněz.

"Ne" správním radám s lidmi jmenovanými státem

Univerzitě se také nelíbí plán ministerstva omezit pravomoci akademického senátu a místo něj je předat správní radě každé školy. Akademikům vyhovuje nechat věci tak, jak byly doposud.

"Dnes je akademický senát naprostým suverénem, který volí a odvolává rektora, ale také rozhoduje o rozpočtu celé školy. Rektor je odpovědný za naplňování rozpočtu i za řízení školy, nemá ale odpovídající pravomoci," vysvětloval exministr školství Ondřej Liška, proč změnu ve vedení vysokých škol prosazuje.

Bílá kniha proto počítala s tím, že by se do volby rektora nově zapojila také správní rada. Rektor by pak byl odpovědný i jí. Ve správní radě by přitom zasedali nejen podnikatelé a zástupci kulturních institucí, ale i lidé ze státních organizací. Ty by jmenovala nezávislá organizace, která by ale podléhala ministerstvu školství.

"Nechceme podléhání vlivu různých lobby. Nechceme, aby vysoké školy byly spjaty s politickou reprezentací či s ekonomickým subjektem," ohradil se proti bílé knize kancléř Karlovy univerzity Tomáš Jelínek.

Univerzita by podle něj měla zůstat nezávislou institucí.

Smlouva s ministerstvem

Třetí novinkou, kterou by chtěla vysoká škola zavést, je pak rámcová smlouva univerzity s ministerstvem. Uzavírat by se měla na pět let a dávala by škole větší finanční jistoty pro školy od státu.

"Dnes je například půlka května a my stále nevíme, kolik peněz v příštím roce dostaneme. A to musíme počty přijatých studentů zveřejnit už v únoru," vysvětlil potřeby smlouvy Jelínek.

Školy by podle něj měly mít možnost plánovat své cíle s konkrétnější představou, jak bude jejich rozpočet v dohledné době vypadat. Stát by jim proto měl garantovat určitý objem peněz. Pokud by svým závazkům nedostál, mohla by se univerzita obrátit na soud.

Konec "létajících profesorů"

Návrh Karlovy univerzity se naopak s bílou knihou shoduje v tom, že rozděluje vysoké školy na různé typy - orientovat by se do budoucna měly buď na výzkum a vědu, nebo na vzdělávání.

Stejně jako ministerstvo chtějí akademici odbourat papírově náročné akreditace každého jednotlivého oboru. Stačilo by uznat celou vzdělávací oblast. Jako příklad uvedl Jelínek fyziku. Dnes musí Karlova univerzita nechat zvlášť uznávat fyziku jadernou i teoretickou.

Jako bílá kniha řeší univerzita i problém takzvaných "létajících profesorů". Tedy lidí, kteří mají úvazky na několika vysokých školách a přejíždějí mezi nimi. Do budoucna by to už dělat nemohli. Akreditace každého oboru by byla vázaná na určitého vyučujícího, který by už nesměl garantovat tentýž obor na škole jiné.

Návrh chce nyní Karlova univerzita předložit k diskusi ostatním vysokým školám. V srpnu by chtěla předat přepracovaný návrh na ministerstvo. Na podzim by se návrh mohl přetvořit v novelu stávajícího vysokoškolského zákona.

Liška: Univerzita se chytla do pasti vlastní kritiky

Podle Michaely Šojdové by mohl mít návrh šanci na úspěch. "V tuto chvíli už lze diskutovat dokonce i o jisté podobě školného. Pokud by to navíc bylo opravdu jen pět tisíc pro všechny školy, nebylo by to ani sociální překážkou," řekla.

Exministr Ondřej Liška ale označil počín Karlovy univerzity "spíš jako snahu přijít s určitým stanoviskem". "Rozhodně to není nic negativního, naopak, je to pozitivní, otevírá se prostor k další diskusi," zhodnotil návrh Liška.

Návrh zákona podle něj ale škola sama připravit nemůže, protože jí chybí řada analýz, podkladů a nástrojů, které mělo a má k dispozici ministerstvo školství. "Proto se také Karlova univerzita chytla do pasti vlastní kritiky," uzavřel.